

Život Cirkvi

Ročník 15

38/2009

Katolícki veriaci na celom Slovensku si pripomenuli sviatok Sedembolestnej Panny Márie

Rôznosť je Boží dar

„Suveníry si kúpime aj na letisku, dokonca lacnejšie...“, zvykli sme sa utešovať, keď na drobné pozornosti pre blízkych nezostával cez bohatý program čas. Dnes je to čoraz ťažšie, a nielen v „duty-free“ zónach svetových letísk. Všade taká istá čokoláda, vína, koňaky, parfémy i detské hračky. „Svetové značky za svetové ceny!“ Len veľmi zriedka niečo miestne, originálne, poznačené ozaj pôvodnosťou ručnej práce a nie sériovo natlačeného „hand made“. Centrum Prahy je zas pre zmenu preplnené obchodmi s tisícami typicky ruských matriošiek najrozmanitejších veľkostí a tvarov. A Taliani od Sahary po Severný pól vyhládávajú svoju neodmysliteľnú pizzeriu a tisíce kilometrov berú so sebou „SanBenedetto“ či inú viac-menej pramenitú vodu... Už pred štvrtstoročím si bostonský kardinál na mimoriadnej biskupskej synode predpísanou latinčinou povzdychol: „Juvenes Bostoniensis, Leningradiensis et Sancti Jacobi in Chile induti sunt „Blue Jeans“ et audiunt et saltant eudem musicam“ - „Mladí v Bostone, Leningrade či v chilskom Santiagu nosia také isté mdoré džínsy, počúvajú a tancujú na takú istú hudbu“... Nivelizácia, sériovosť, sploštenie kultúr ako odvrátená tvár globalizácie. Netreba odsudzovať samotný globalizačný proces, veď je kresťanstvu vlastný a dobre známy už dvetisíc rokov. Len treba vedome dopĺňať, čo mu chýba. Aj to je súčasťou prorockého posolania Cirkvi.

Nie náhodou je témou posolstva Pápežskej rady pre pastoraáciu migrantov a cestujúcich na 30. svetový deň turizmu heslo: „Turizmus, oslava rôznosti“. Je to pozitívna, aktívna reakcia na globalizačné potláčanie rozdielov v jednotlivých kultúrach, ktoré Benedikt XVI. v poslednej encyklike označuje ako „spološťovanie“, nivelizáciu, odbúranie všetkého osobitného a originálneho. Pápež konštatuje, že mobilita pracovných síl, migrácia a rozvoj turizmu popri negatívach nesú so sebou „možnosti interaktivity medzi kultúrami“ a vytvárajú priestor na ich vzájomný dialóg. Ak aj do kultúrnej výmeny prenikne komercia, prináša so sebou hneď dve riziká. Jednak sa ku kultúram pristupuje ako k rovnocennému tovaru, ktorý možno voľne vymieňať. Okrem toho ekonomická stránka prevláda aj pri migrácii, kde sú nositelia jednotlivých kultúr nútení prispôbiť sa štandardizovaným životným podmienkam. Tak žijú a pracujú vedľa seba, často veľmi blízko, ale ku kultúrnej výmene a vzájomnému obohateniu vôbec nedochádza. Kultúra ako tovar je tak oddeľovaná od svojho nositeľa, človeka, a nie je viac prejavom jeho prirodzenosti a identity.

Aj aktuálne posolstvo cituje v úvode myšlienku Benedikta XVI., podľa ktorého rôznosť neznamená ohrozenie ale naopak obohatenie. Nadväzuje tak na

líniu svojho predchodcu, ktorý opakovane zdôrazňoval, že rôznosť vyjadruje komplexnosť pravdy a len prijatím rôznosti sa dopracovávame k samotnej pravde. Myslí tým najmä „pravdu o človeku“, ktorá zahŕňa nevyčerpatelne bohatstvo človeka, ponímaného ako mystérium, neopakovateľné dielo Stvoriteľa.

Turizmus sa stáva čoraz významnejším fenoménom s prudkým rastom počtu turistov i tých, čo z neho žijú. Kresťania by mali tento svetový deň sláviť na dvoch rovinách. Na teoretickej si prehliť dôvody a oceniť hodnotu a krásu rôznosti. Na praktickej rovine zas uvažovať a plánovať, ako sami túto rôznosť napomáhať a obohacovať sa ňou.

„Rôznosť má základ v Bohu“, pripomína posolstvo. „Stvoriteľské Slovo je na počiatku bohatej rôznorodosti druhov. Tieto poetické biblické slová hovoria o rôznosti, ktorá je základom identity každého stvorenia, za ktorým vždy treba obdivovať najmä krásu a dobrotu Stvoriteľa. Boh je zároveň aj tou obdivuhodnou silou, ktorá všetko harmonicky zjednocuje, princípom jednoty uprostred rôznosti, prejavom Ducha Svätého, ktorý všetko oživuje pre spoločné dobro. Obdivom a kontempláciou rôznosti človek objavuje za tým, čo je ľudské, Božie stopy. Pre veriaceho otvára samotná rôznosť v bohatstve svojej rozmanitosti cestu, ktorou sa môže bližieť k nekonečnej veľkosti, kráse a múdrosti samého Boha.“

Na praktickej rovine posolstvo varuje pred rizikom skomercializovať aj samotnú rôznosť, urobiť z nej tovar na tom istom pulte bohatej ponuky, oddeľujúci produkt od jeho tvorca. Cirkev cez svoje štruktúry povzbudzuje napomáhať opravdivý rozvoj miestnych kultúr, miestneho trhu, surovín a výrobkov, zapájania sa do miestneho života, vrátane života domácich kresťanských spoločenstiev a ich liturgického života. Nestačí však priniesť do nich len finančnú podporu ale opravdivý ľudský záujem. Ak chceme ducha tohto posolstva aplikovať do nášho života, netreba hneď plánovať exotické dovolenky. Možno postačí s rodinou, a najmä s deťmi, navštíviť jednoduché dedinky, pristaviť sa pri roľníkovi, pastierovi, zastaviť sa na omši, pozrieť si hrady a všetko sprevádzať aj hlbším pohľadom obdivu nad tvorivosťou ľudského ducha, stvoreného na Boží obraz a podobu. Spoznávať bohatstvo našej vlastnej kultúry nie je len nostalgickým folklorizmom, ale ocenením tej rôznosti, cez ktorú Boh obohacuje nás a druhých cez nás. Učiť sa obdivovať rôznosť ako formu vlastného obohatenia je zároveň najlepšou školou proti toľko odsudzovanej a predsa rastúcej xenofóbii, diskriminácii a pohŕdaniu inými. Veď rôznosť je najmä Boží dar.

RV, Marián Gavenda

Benedikt XVI. na „Anjel Pána“: Dve Ježišove otázky

Vatikán (13. septembra, RV) – Prihovor Benedikta XVI. pred poľudňajúcou modlitbou Anjel Pána v nedeľu 13. septembra 2009 na nádvorí Apoštolského paláca v Castel Gandolfo:

„Drahí bratia a sestry! V túto nedeľu, 24. v Období cez rok nám Božie slovo kladie dve zásadné otázky, ktoré by som zhrnul takto: „Kto je pre teba Ježiš z Nazareta?“ A potom:

„Premieňa sa tvoja viera do skutkov, alebo nie?“

Prvú otázku nachádzame v dnešnom Evanjeliu, tam, kde sa Ježiš pýta apoštolov: „A za koho ma pokladáte vy?“ (Mk 8,29). Petrova odpoveď je jasná a okamžitá: „Ty si Kristus“, teda Mesiáš, Boží pomazaný, poslaný zachrániť jeho ľud. Peter a ostatní apoštolí, na rozdiel od väčšiny ľudí, veria, že Ježiš nie je len veľkým učiteľom alebo nejakým prorokom, ale oveľa viac. Majú vieru: veria, že v ňom je prítomný a že v ňom účinkuje Boh. Avšak hneď po tomto vyznaní viery, keď Ježiš po prvý raz otvorene oznamuje, že bude musieť trpieť a byť zabitý, ten istý Peter sa stavia proti perspektíve utrpenia a smrti. Ježiš ho vtedy musí rázne napomenúť, aby mu dal pochopiť, že nestačí veriť, že on je Boh, ale z pohnútok lásky je potrebné nasledovať ho po tej istej ceste, po ceste kríža (por. Mk 8,31-33). Ježiš nás neprišiel vyučovať nejakú filozofiu, ale ukázať nám cestu, a to práve tú cestu, ktorá vedie do života.

Touto cestou je láska, ktorá je vyjadrením pravej viery. Ak niekto miluje blízkeho s čistým a veľkodušným srdcom, znamená to, že naozaj pozná Boha. Ak však niekto vraví, že má vieru, no nemiluje bratov, nie je skutočným veriacim. Boh v ňom neprebýva. Jasne to potvrdzuje svätý Jakub v druhom omšovom čítaní tejto nedele: „ak [viera] nemá skutky, je sama v sebe mŕtva“ (Jak 2, 17). V tejto súvislosti by som rád zacitoval jeden

text sv. Jána Zlatoústeho, jedného z veľkých cirkevných otcov, ku spomienke ktorého nás dnes pozýva liturgický kalendár. Práve pri komentovaní citovanej pasáže z Jakubovho listu píše: „Môže mať niekto aj správnu vieru v Otca a v Syna, ako aj v Ducha Svätého, no ak nemá správny život, jeho viera mu nebude slúžiť ku spásu. Keď teda čítaš v Evanjeliu: «večný život je v tom, aby

poznali teba, jediného pravého Boha» (Jn 17,3), nemysli si, že tento verš postačí k našej spásu. Nevyhnutný je naozaj čistý život a správanie.“ (cit. in J.A. Cramer, *Catena graecorum Patrum in N.T.*, vol. VIII: *In Epist. Cath. et Apoc.*, Oxford 1844).

Drahí priatelia, zajtra oslávime sviatok Povýšenia Svätého kríža a v nasledujúci deň Sedem-

bolestnú Pannu Máriu. Panna Mária, ktorá uverila Pánovmu Slovu, nestratila svoju vieru, keď videla svojho Syna odmietnutého, potupeného a zaveseného na kríž. Zostala naopak pri Ježišovi, pričom trpela a modlila sa až celkom do konca - a uzrela žiarivý úsvit jeho vzkriesenia. Učme sa od nej dosvedčovať našu vieru životom poníženej služby, pripravení osobne znášať cenu, ktorú si vyžaduje vernosť evanjeliu lásky a pravdy, s istotou, že nič z toho, čo robíme, sa nestratí.“

Po modlitbe Anjel Pána pápež všetkým prítomným udelil apoštolské požehnanie. Nasledovali pozdravy vo viacerých svetových jazykoch. Svätý Otec osobitne pozdravil slovenských pútnikov:

„Srdečne pozdravujem pútnikov zo Slovenska, osobitne pedagógov Cirkevnej školy svätého Svorada a Benedikta, ako aj Gymnázia svätého Cyrila a Metoda z Nitry. Bratia a sestry, vaša púť do Ríma nech vo vás posilní vernosť Kristovi a obetavú lásku k blízkym. Všetkých vás zo srdca žehnám. Pochválený buď Ježiš Kristus!“ -jb-

snímka RV

Katechéza Benedikta XVI.: Mystické spojenie s Bohom u východného mnícha Simeona

Vatikán (16. septembra, RV) – Text katechézy prednesenej Benediktom XVI. pri generálnej audiencii v stredu 16. septembra v Aule Pavla VI. vo Vatikáne:

Drahí bratia a sestry, dnes sa pristavme, aby sme uvažovali nad postavou východného mnícha, Simeona

– Nového teológa, ktorého spisy významne ovplyvnili teológiu a spiritualitu Východu, osobitne pokiaľ ide o skúsenosť mystického spojenia s Bohom. Simeon – Nový teológ sa narodil v roku 949 v Galatai v Paflagónii, v Malej Ázii, vo vznešenej rodine tejto

provincie. Ešte ako mladík šiel do Konštantinopolu na štúdiá a vstúpil do služby cisára. Cítil sa však málo priťahovaný črtajúcou sa civilnou kariérou a pod vplyvom vnútorných osvietení, ktoré zakusoval, začal hľadať nejakú osobu, ktorá by ho usmernila vo chvíľach plných pochybností a zmätku, ktoré prežíval, a ktorá by mu pomohla napredovať na ceste sporenia s Bohom. Tohto duchovného sprievodcu našiel v Simeonovi Nábožnom (zvanom Eulabes), jednoduchom mníchovi z kláštora Studios v Konštantinopole, ktorý mu dal čítať traktát Duchovný zákon od Marka Mnicha. V tomto texte Simeon - Nový teológ našiel ponaučenie, ktoré na neho urobilo silný dojem: „Ak hľadáš duchovné uzdravenie, buď pozorný voči svojmu svedomiu. Všetko, čo ti hovorí, urob, a nájdeš to, čo ti je na úžitok.“ Od tej chvíle – ako sám hovorí – sa nikdy neuložil k spánku bez toho, že by sa opýtal, či mu svedomie niečo nevyčíta.

Simeon vstúpil do kláštora Studitov, kde mu však jeho mystické skúsenosti a jeho mimoriadna oddanosť duchovnému otcovi zapríčiňovali ťažkosti. Presunul sa do malého konventu svätého Mamasa, tiež v Konštantinopole, v ktorom sa po troch rokoch stal vedúcim, igumenom. Tu sa venoval intenzívnemu hľadaniu duchovného sporenia s Kristom, čím sa mu dostalo veľkej autority. Je zaujímavé všimnúť si, že dostal prívlastok „Nový teológ“, napriek tomu, že tradícia vyhradila titul „Teológ“ dvom osobnostiam: evanjelistovi Jánovi a Gregorovi Naziánskemu. Podstúpil nepochopenie a vyhnanstvo, bol však rehabilitovaný konštantinopolským patriarchom Sergiom II. Simeon – Nový teológ prežil posledný úsek svojho života v kláštore svätej Maríny, kde napísal veľkú časť svojich diel, a stával sa stále slávnejším svojím učením a zázrakmi. Zomrel 12. marca 1022.

Najznámejší z jeho žiakov, Niceta Stetatos, ktorý zozbieral a prepísal Simeonove spisy, sa po smrti autora postaral o ich vydanie a následne zostavil bibliografiu. Simeonovo dielo zahŕňa deväť zväzkov, ktoré sa delia na Teologické, gnostické a praktické kapitoly, tri zväzky Katechéz určených mníchom, dva diely Teologických a etických traktátov a jeden zväzok Hymnov. Netreba tiež zabudnúť na početné Listy. Všetky tieto diela našli významné miesto vo východnej monastickej tradícii až po dnešné dni.

Simeon sústreďuje svoju pozornosť na premýšľanie nad prítomnosťou Ducha Svätého v pokrstených a nad povedomím, ktoré majú mať o tejto duchovnej skutočnosti. Kresťanský život – ako zdôrazňuje – je intímny a osobným spojením s Bohom, božia milosť osvecuje srdce veriaceho a privádza ho k mystickému videniu Pána. V tejto línii Simeon – Nový teológ nástojí na skutočnosti, že pravé poznanie Boha nepochádza z kníh, ale z duchovnej skúsenosti, z duchovného života. Poznanie Boha sa rodí na ceste vnútorného očisťovania, ktorého počiatkom je obrátenie srdca, vďaka sile viery a lásky. Prechádza cez hlboké pokánie a úprimnú

ľútosť nad vlastnými hriechmi, aby dospelo k zjednoteniu s Kristom, zdrojom života a pokoja, preniknutí svetlom jeho prítomnosti v nás. Pre Simeona takáto skúsenosť božej milosti nepredstavuje výnimočný dar vyhradený len pre niektorých mystikov, ale je ovocím krstu v živote každého dôsledne žijúceho veriaceho človeka.

Toto stojí za uvažovanie, drahí bratia a sestry! Tento svätý východný mních nás všetkých vyzýva, aby sme venovali pozornosť duchovnému životu, skrytej prítomnosti Boha v nás, úprimnosti svedomia a očisťovaniu, obráteniu srdca, tak, aby sa Duch Svätý stal v nás skutočne prítomným a aby nás viedol. Ak si právom robíme starosti o náš telesný, ľudský a intelektuálny rast, je ešte dôležitejšie nezanedbávať vnútorný rast, ktorý spočíva v poznaní Boha, v pravom poznaní, nie iba naučenom z kníh, ale vnútornom, a v spoločenstve s Bohom, aby sme zakusovali jeho pomoc v každej chvíli a za každých okolností.

V konečnom dôsledku, je to to, čo Simeon opisuje, keď vykladá svoju vlastnú mystickú skúsenosť. Už ako mladík, prv než vstúpil do kláštora, keď v jednu noc v dome zotrval dlhšie v modlitbách a vyzýval Boha o pomoc v boji proti pokušeniam, uvidel izbu plnú svetla. Keď potom vstúpil do kláštora, ponúkli mu knihy na vzdelávanie, no ich čítanie neprinášalo pokoj, ktorý hľadal. Cítil sa, ako o tom hovorí, ako úbohý vtáčik bez krídel. Pokorne prijal túto situáciu, bez toho, že by sa jej prial, a vtedy sa začali nové vízie svetla. V snahe uistiť sa o ich pravosti sa Simeon opýtal priamo Krista: „Pane, si tu naozaj ty sám?“ Cítil ako mu znie v srdci kladná odpoveď, ktorá mu dodala najvyššiu útechu. „Bolo to vtedy po prvý raz – napíše neskôr – čo si ma súdil, mňa, mámotratného syna, hodného počúvať tvoj hlas“. No ani toto zjavenie ho celkom neupokojilo. Spytoval sa, či azda tú skúsenosť nemožno považovať za ilúziu. Jedného dňa konečne nastala zásadná udalosť v jeho mystickej skúsenosti. Začal sa cítiť ako „chudobný, ktorý miluje bratov“ (ptochós philádelphos).

Vídaval okolo seba toľkých nepriateľov, ktorí mu chceli snovať nástrahy a škodiť mu, no napriek tomu v sebe udržal silné pohnutie lásky k nim. Ako to možno vysvetliť? Evidentne taká láska nemohla vyjsť z neho samého, ale musela vychádzať z iného prameňa. Simeon pochopil, že pochádza od Krista prítomného v ňom a všetko sa mu vyjasnilo: mal bezpečný dôkaz, že zdrojom lásky v ňom bola prítomnosť Krista a že mať v sebe lásku, ktorá prekračuje moje osobné úmysly je ukazovateľom toho, že zdroj lásky sa nachádza vo mne. Takto na jednej strane môžeme povedať, že bez určitého otvorenia sa láske Kristus do nás nevchádza, no na druhej strane sa Kristus stáva zdrojom lásky a premieňa nás.

Drahí priatelia, táto skúsenosť zostáva nesmierne dôležitá aj pre nás dnes, pre hľadanie kritérií, ktoré nám ukážu, či sme naozaj blízko k Bohu, či Boh je a žije v nás. Božia láska v nás rastie ak s ním zostávame spojení modlitbou a počúvaním jeho slova s otvoreným

srdcem. Jedine božia láska otvára naše srdce pre iných a robí nás vnímavými na ich potreby, takže považujeme druhých za bratov a sestry a pozýva nás láskou odpovedať na nenávisť a odpustením na urážku.

Keď uvažujeme nad touto postavou Simeona - Nového teológa, môžeme z jeho spirituality vyťažiť ešte jeden prvok. Na ceste asketického života, ktorú ponúkol a ktorou prešiel, veľká pozornosť a sústredenie mnícha na vnútornú skúsenosť ukladá nepostrádateľne dôležitú úlohu duchovnému otcovi kláštora. Samotný Simeon, ako už bolo povedané, našiel duchovného sprievodcu, ktorý mu veľmi pomohol a voči ktorému prechovával veľký obdiv, až natoľko, že po jeho smrti mu venoval aj verejnú úctu. Chcem povedať, že pre všetkých, kňazov, zasvätené osoby i laikov, a osobitne pre mladých, zostáva v platnosti pozvanie obracať sa o radu na dobrého duchovného otca, schopného sprevádzať každého pri spoznávaní seba samého do hĺbky a privádzať ho k zjednoteniu s Pánom, aby sa jeho život stále viac dostával do zhody s evanjeliom. Aby sme kráčali k Pánovi, potrebujeme vždy nejakého sprievodcu, potrebujeme dialóg. Nedokážeme to sami s našim uvažovaním. A toto je aj zmysel ekleziality [cirkevného rozmeru, pozn. prekl.] našej viery, že môžeme nájsť tohto sprievodcu.

Na záver môžeme takto zhrnúť učenie a mystickú skúsenosť Simeona – Nového teológa: vo svojom neúnavnom hľadaní Boha, napriek ťažkostiam s ktorými sa potýkal a kritike, ktorá na neho smerovala, v konečnom dôsledku sa nechával viesť láskou. Sám dokázal žiť a učiť svojich mníchov tomu, že základom pre každého Ježišovho učeníka je to, aby rástol v láske a že takto rastieme v poznaní Ježiša samého, aby sme mohli so sv. Pavlom povedať: „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus“ (Gal 2,20).

-jb-

Posolstvo Benedikta XVI. hlavnému rímskemu rabínovi

Vatikán (17. septembra, RV) – Posolstvo Benedikta XVI. hlavnému rímskemu rabínovi Riccardovi Di Segnimu pri príležitosti židovských sviatkov:

Aj tento rok, pri príležitosti sviatkov Rosh Ha Shanah, Yom Kippur a Sukkot, ochotne vyjadrujem moje najsrdečnejšie blahoprianie Vám a rímskej Židovskej komunite. So želaním, aby tieto sviatky boli dôvodom k spoločnej svätej radosť, vyprosujem od toho, ktorý je Večný, pre všetkých Židov hojné požehnanie na stále oduševnenie v širokom úsilí o rozvoj spravodlivosti, svornosti a pokoja. Uistujem Vás o trvaní môjho srdečného priateľstva, v očakávaní, že po vašich sviatkoch s potešením navštívim túto komunitu a synagógu, vedený živou túžbou preukázať vám osobnú blízkosť, ako moju, tak aj celej Katolíckej cirkvi. Benedikt XVI.

Svätý Otec požehnal nové sídlo Vatikánskej hvezdárne

Vatikán (16. septembra, RV) – Svätý Otec v stredu navštívil a požehnal nové sídlo Vatikánskej hvezdárne v Castel Gandolfe. Nachádza sa asi o dva kilometre ďalej ako to bolo v jeho pôvodnom sídle, na hranici s pápežskými domami. Hvezdáreň je v správe jezuitov. Ako pre Vatikánsky rozhlas povedal jej riaditeľ páter José Gabriel Funes, ich zámerom je byť na hranici Cirkvi, v dialógu so svetom vedy a kultúry.

„Na jednej strane sme veľmi blízko Svätého Otca, Svätej stolice, pretože sme Vatikánska hvezdáreň, sme hvezdáreňou viery, ale na druhej strane spolupracujeme s vedcami, astronómami, ktorí sú aj iného vierovyznania, z iných kultúr, a dokonca aj s neveriacimi, aj z tohto hľadiska je to teda veľmi významné.“

Vatikánska hvezdáreň sa presťahovala aj preto, že jej aktivity stále narastajú. Ako dodal páter Funes, prichádzajú mnohí mladí jezuiti, aby sa zoznámili s prácou, či si prezreli významnú zbierku meteoritov, ktorá sa tam nachádza a pod. V polovici októbra bude tiež vo Vatikánskych múzeách zaujímavá výstava hvezdárne o astronomických prístrojoch od čias Galilea až po dnešok. Ako sme vás už v minulosti informovali, Vatikánska hvezdáreň bola na začiatku 20. storočia súčasťou veľkého medzinárodného projektu s názvom „Mapa neba“.

Teleskop hvezdárne sa v histórii postupne sťahoval z Vatikánskych záhrad do Castel Gandolfa a neskôr dokonca do Arizony, vďaka jej výhodnejšej zemepisnej polohe. Donedávna sa priestory v Castel Gandolfe využívali na kurzy a vedecké prednášky. Často však aj toto spôsobovalo problémy, najmä pri organizovaní návštev veľvyslancov a iných významných osobností. Observatórium sa vždy snažilo zladiť svoj výskum tak, aby neovplyvňovalo aktivity Svätého Otca. Požiadavky spolupracovníkov Svätého Otca a bezpečnostné predpisy si však vyžiadali presťahovanie hvezdárne do nových priestorov.

-sg-

Pravoslávny arcibiskup Hilarion u Svätého Otca

Vatikán (18. septembra, RV) – Svätý Otec sa stretol s pravoslávnym arcibiskupom Hilarionom. Predseda oddelenia pre zahraničné cirkevné záležitosti Moskovského patriarchátu je na návšteve Vatikánu po prvýkrát od jeho zvolenia na tento post, ktorý zastáva po patriarchovi Kirillovi. Arcibiskup Hilarion je v Ríme na pozvanie Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov. Stretne sa aj s prefektom Kongregácie pre východné cirkvi kardinálom Leonardom Sandrim. Jeho návšteva Ríma potrvá do 20. septembra.

-sg-

Benedikt XVI. vyjadruje solidárnosť po atentáte v Kábule

Vatikán (17. septembra, RV) – Svätý Otec vyjadruje hlbokú bolesť po správach o atentáte v Afganistane – informoval o tom hovorca Svätej stolice páter Federico Lombardi SJ. Podľa posledných informácií totiž v hlavnom meste Kábule zahynulo dnes šesť talianskych vojakov a traja ďalší sú zranení. Okrem toho si atentát vyžiadala asi 10 civilistov a 55 ďalších sa zranilo. K zodpovednosti sa prihlásilo hnutie Taliban.

Svätý Otec uisťuje o svojich modlitbách za obeť a vyjadruje svoju duchovnú blízkosť rodinám ako aj všetkým, koho sa táto tragédia dotkla. Ako si zaželal páter Lombardi „nech túto krv nahradí pokoj, za ktorý sa zasadzujú aj darovaním životov mnohí ľudia.“ To, čo zraňuje podľa neho najviac, je fakt, že toto násilie pokračuje práve proti tým, ktorí sa usilujú o pokoj. -sg-

Kardinál Jozef Tomko oslávil jubileum v Pápežskom slovenskom kolégiu

Vatikán (16. septembra, RV) – Na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, oslávil kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, 30. výročie biskupskej vysviacky. Prijal ju z rúk Jána Pavla II. 15. septembra 1979 v Sixtínskej kaplnke.

V Ríme sa pri tejto príležitosti konala slávnosť na pôde Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda (PSKSCM). V kaplnke kolégia kardinál predsedal svätej omši. Hlavnými koncelebrantmi boli kardináli Zenon Grocholewski, prefekt Kongregácie pre katolícku výchovu a Agostino Cacciavillan, emeritný predseda Správy dedičstva Apoštolskej stolice.

Prítomný bol veľvyslanec SR pri Svätej stolici Jozef Dravecký s manželkou. Rektor Slovenského kolégia Mons. Vladimír Stahovec na úvod pozdravil jubilanta a pripomenul aj aktuálne výročie posviacky chrámu Sedembolestnej Panny Márie, v ktorom sa slávnosť konala.

Medzi hlavnými hosťami boli tiež kardinál Giovanni Battista Re, prefekt Kongregácie pre biskupov, arcibiskup Nikola Eterović, generálny sekretár Biskupskej synody a tiež miestny diecézny biskup.

V homílii prednesenej v talianskom jazyku sa kardinál Tomko vrátil v pamäti k silným momentom, keď na jeho temene spočívali ruky svätiteľa. V emocionálnej silnej atmosfére vyslovil vďaku Bohu za veľký dar, ktorý bol darom pre celé Slovensko. Kardinál urobil tiež prierez slovenskými dejinami sprevádzanými mnohými obdobiami utrpenia, pričom poukázal na hlboký význam vernosti Cirkvi, opierajúcej sa o úctu k Sedembolestnej. Pripojil aj slová vďaky za slobodu, ktorej sa dnes na rozdiel od tých čias môže tešiť Slovensko. Na záver svätej omše jubilant udelil prítomným mimoriadne apoštolské požehnanie v mene Svätého Otca.

K slávnosti prispela sólovým spevom Angelika Pavelčáková s hudobným sprievodom Jozefa Kmeca. Záver slávnosti prebiehal v družnej atmosfére pri slávnostnom stole. Komunita rehoľných sestier z PSK-SCM sa postarala o dôstojné pohostenie.

-jb- /foto autor

Stretnutie nedávno vysvätených biskupov

Vatikán (15. septembra, RV) – Biskupi, ktorí boli vysvätení počas posledných dvanástich mesiacov sa počnúc utorkom zúčastňujú vo Vatikáne na stretnutí organizovanom Kongregáciou pre biskupov. Pri svätej omši v Bazilike sv. Petra, ktorou sa ráno o 7.30 začal program stretnutia, sa účastníkom v homílii prihovoral štátny sekretár kard. Tarcisio Bertone. Novým biskupom, ktorí prišli do Ríma z najrozličnejších častí sveta oznámil, že Benedikt XVI. ich na budúci pondelok prijme na audiencii, čím vyvrcholí ich týždeň trvajúce stretnutie.

Kardinál Bertone v homílii pripomenul slová Svätého Otca spred troch dní, keď pri príležitosti biskupskej vysviacky v homílii rozobral tri základné charakteristiky biskupa: vernosť, rozvážnosť a dobrotu. Na stretnutí nechýba ani nový trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák, ktorý bol konsekrovaný za biskupa 6. júna 2009 v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave. -jb-

Premiér Rumunska na návšteve Vatikánu

Vatikán (17. septembra, RV) – Ako informovala Svätá stolica, vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone a sekretár pre vzťahy so štátmi Mons. Dominique Mamberti sa stretli s premiérom Rumunska Emilom Bocom. Ten sa v stredu počas generálnej audiencie stretol aj so Svätým Otcem.

Dnešné stretnutie sa nieslo vo veľmi srdečnej atmosfére pričom dominovali aktuálne medzinárodné témy a osobitne napríklad témy o vzájomnej spolupráci medzi Svätou stolicou a Rumunskom či o vzťahoch medzi Katolíckou cirkvou a Rumunskom. Kardinál Bertone sa tiež zaujímal aj o Katedrálu sv. Jozefa v Bukurešti, ako aj o katolícke spoločenstvo v Rumunsku. -sg-

Zástupca Vatikánu na Kongrese katolíckych farmaceutov

Poľsko (14. septembra, RV) – O riziku svetovej humanitárnej a zdravotnej katastrofy ako o veľkej obave Svätého Otca hovoril arcibiskup Zygmunt Zimowski, predseda Pápežskej rady pre apoštolát zdravotníkov na svetovom kongrese Medzinárodnej federácie katolíckych farmaceutov v poľskej Poznani. Ten sa niesol na tému „Bezpečnosť liekov: etika a svedomie lekárnik“.

Medzi najdôležitejšie otázky, o ktorých prítomní diskutovali, patrili najmä svetová kríza, prístup najchudobnejších krajín k liekom a zdravotnej starostlivosti, a tiež otázka výhrady vo svedomí. Je totiž stále veľa krajín, v ktorých lieky akútnej potreby chýbajú. Často sa tak pre ekonomické dôvody zanedbávajú tzv. klasické choroby rozvojových krajín. Napriek tomu, že postihujú a usmrčujú milióny ľudí, nepredstavujú dostatočne bohatý trh. Problémom sú tiež falošné antibiotiká, ktoré spôsobujú vážne zdravotné ťažkosti a to najmä u detí. Podľa štatistik Svetovej zdravotníckej organizácie je štvrtina liekov predávaných na ulici v chudobných krajinách falošných. V oblastiach subsaharskej Afriky, Juhovýchodnej Ázie a Latinskej Ameriky je to až 30 % liekov, v prípade antimalariík v Afrike dokonca 50 % a v ďalších afrických krajinách 60 %.

Mons. Zimowski - citujúc Jána Pavla II. - spomenul aj úlohu katolíckeho farmaceuta, v jeho službe životu. Tento sa nemôže sa vzdať svedomia v mene zákona trhu. „Pre katolíckeho farmaceuta je záväzná náuka Cirkvi o rešpektovaní života a dôstojnosti človeka od počatia až po prirodzenú smrť, ktorá je učením etickej a morálnej povahy. Nemôže podliehať premenlivým názorom alebo byť uplatňovaná vo forme rozhodnutí raz tak, raz zase inak.“

Vo februári oslávi Pápežská rada pre apoštolát zdravotníkov 25 rokov. V tomto roku aj 400. výročie smrti sv. Jána Leonardiho, patróna farmaceutov. -sg-

Kardinál Sandri o návšteve Poľska: „Všetko tu hovorí o Bohu“

Príležitosť pre spoznanie života Rímskokatolíckej a Gréckokatolíckej cirkvi v Poľsku – tak zhodnotil svoju nedávnu návštevu u našich severných susedov prefekt Kongregácie pre východné cirkvi kardinál Leonardo Sandri. Zavítal do diecézy Sandomierz na pozvanie tamojšieho biskupa Krzysztofa Nitkiewicza. Okrem toho sa stretol s apoštolským nunciom v Poľsku arcibiskupom Józefom Kowalczykom, hlavou Gréckokatolíckej cirkvi v krajine Mons. Janom Martyniakom a predsedom Konferencie biskupov Poľska Mons. Józefom Michalikom. Ako kardinál Sandri uviedol pre Vatikánsky rozhlas, zasiahla ho krása tamojších miest „v samotnom zmysle slova „krása“, pretože tá je obsiahnutá predovšetkým v prítomnosti Boha a v prírode, ale oni ju majú aj v mestách. Sú tu mestá plné výnimočných, veľkolepých chrámov. Skutočne je tam viditeľná prítomnosť Boha... všetko hovorí o Bohu.“ RV, Dana Jacečková

Bývalý britský premiér o svojej konverzii na katolicizmus

Náboženstvo má ústrednú a jedinečnú úlohu v spoločnosti - uviedol pre L'Osservatore Romano bývalý britský premiér Tony Blair, ktorý v roku 2007 konvertoval na katolicizmus. „Moja duchovná cesta sa otvorila, keď som začal chodiť na svätú omšu s mojou manželkou. Potom sme sa rozhodli dať pokrstiť naše deti v katolíckej viere. Bola to cesta, ktorá trvala 25 rokov, možno viac. V priebehu času som emocionálne, intelektuálne a rozumovo cítil, že katolícky domov je pre mňa ten správny. Keď som opustil politický úrad a už tu viac nebol kontext spojený s postom premiéra, bolo to niečo, čo som skutočne chcel urobiť.“ dodáva Blair a konštatuje, že okrem vplyvu jeho manželky to bola skúsenosť s pápežom Jánom Pavlom II., ktorá mu pomohla posunúť sa smerom ku katolicizmu. Jedna z vecí, ktoré ho na Katolíckej cirkvi priťahovali najviac, je jej univerzálna povaha: „Ak ste katolíkom, môžete ísť kamkoľvek na svete a zúčastniť sa na omši. Bol som na omši v Kigali, Pekingu, Singapure... Fakt, že kdekoľvek ste, ste v spoločenstve s ostatnými, je skutočne imponujúci. Univerzálna Cirkev je dôležitým vzorom globálnej inštitúcie.“ Zenit, Dana Jacečková

Mladí ľudia v Madride vypravovali na púť symboly SDM 2011

Okolo 5 tisíc mladých ľudí sa začiatkom týždňa zhromaždilo v madridskej katedrále, aby privítali putovný symbol Svetových dní mládeže 2011 – kríž. Stretli sa pod vedením arcibiskupa Madridu kardinála Antonia Mariu Rouco Varelu, ktorý predsedal modlitbovej vigílii na úvod púte kríža po španielskych diecézach. Pri prvej zastávke kríža a ikony Panny Márie kardinál apeloval na mladých ľudí, aby svedčili o Bohu „s odvahou a statočnosťou“. V homílii vysvetlil, že „cieľ je jasný, jednoduchý a neohrozený – chceme prísť na koniec našej cesty ako pútnici, ktorí hľadali a našli ukrižovaného Krista.“ Pozval mladých ľudí, aby objavovali, čo sa skrýva vo vnútri kríža, hľadali Kristovu tvár, aby mohol ožiarit' a premenit' každý život. „Nebude ľahké to dosiahnuť, ale bude to nesmierne napŕňajúce a radostné,“ dodal kardinál Varela. **Zenit, Dana Jacečková**

Spoločná modlitba kresťanov pred zasadnutím OSN

USA (15. septembra, RV) – V New Yorku sa v utorok začalo v poradí už 64. generálne zasadnutie OSN. V pondelok v podvečer bola v newyorskom Kostole Svätej Rodiny pri tejto príležitosti ekumenická modlitbová slávnosť. Každoročne ju pripravuje newyorská arcidiecéza spolu so Stálym zastupiteľstvom Svätej stolice pri OSN a pozvaní na ňu boli diplomati, pracovníci OSN, ako aj všetci katolíci New Yorku. Predsedali jej arcibiskup New Yorku Mons. Timothy Dolan, a stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN Mons. Celestino Migliore. **-sg-**

Pracovník cirkevného média je v službe Ježiša Krista

Portugalsko (11. septembra, RV) – Fatima hostí pracovníkov cirkevných médií celého Portugalska. Konferenciu na tému „Tlačové strediská v Cirkvi - luxus či nevyhnutnosť?“ otvoril prednáškou hosť konferencie, riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice p. Federico Lombardi SJ. Vo svojom príspevku zdôraznil, že tu ide v prvom rade o službu evanjeliu Ježiša Krista. Podľa jeho slov, obsah, ktorý komunikuje pracovník cirkevného tlačového strediska, musí byť v prvom rade v zhode s evanjeliom. Bezpochyby sa musí sa vyznačovať spravodajskou kvalitou. Pracovník nevystupuje vo vlastnom mene, ale v mene

spoločenstva, v mene Cirkvi. Žiada sa od neho rezervovanosť a rozvážnosť, vlastnosti, ktoré sa v dnešnej dobe v mnohých médiách stávajú neznámymi. Citlivosť na ľudskú dimenziu a osobné vzťahy sú ďalšou súčasťou poslania pracovníka cirkevného informačného strediska, je totiž v službe dialógu Cirkvi s dnešným svetom. **-jb-**

Na Kube povolené sväté omše vo väzniciach

Kuba (15. septembra, RV) – Prezident Kubánskej republiky Raúl Castro povolil od septembra sláviť sväté omše a liturgické obrady vo väzniciach na Kube. Informoval o tom evanjelický kňaz, predseda Rady cirkvi na Kube Miguel Hernández. Vo väzniciach bolo už pol storočia slávenie svätých omší zakázané. Výnimkou boli len veľké sviatky – Vianoce a Veľká noc, aj to len krátko pred a následne po historickej návšteve pápeža Jána Pavla II. na Kube v roku 1998.

Predseda Konferencie biskupov Kuby Mons. Dionisio García povedal, že o povolení sláviť liturgické obrady sa hovorilo už dlhší čas. Očakáva sa aj oficiálne oznámenie novej smernice. **-sg-**

Pakistanskí biskupi žiadajú zrušenie zákona proti blasfémii

Pakistanskí biskupi žiadajú vládu, aby zrušila zákon proti blasfémii. Impulzmi sú nedávny masaker v Gojre, pri ktorom bolo zavraždených 6 kresťanov po obvinení zo znesvätenia Koránu, a záhadné tohoto týždňové usmrtenie mladého kresťana Roberta Fanisha vo väzení, do ktorého sa dostal na základe údajnej blasfémie. Komisia „Spravodlivosť a pokoj“ v tejto súvislosti hovorí o „nedbanlivosti zo strany polície a vlády“, odmieta prijať teóriu o samovražde a žiada dôkladné vyšetrovanie prípadu.

Ako sa uvádza v stanovisku biskupov, zákon je neustále zneužívaný a je „katastrofou pre náboženské menšiny“. Počas 25 rokov bolo v Pakistane nespravodlivo obvinených z blasfémie takmer 1000 ľudí, z ktorých väčšina sa hlásila práve ku kresťanskému vierovyznaniu. Najmenej 30 z nich zomrelo a stovky nespravodlivo trpeli vo väzení, boli diskriminované, či stratili majetok.

Zákon proti blasfémii sa odvoláva na články 295 a 298 pakistanského Trestného zákona. Ten odsuzuje „všetkých, ktorí slovami alebo písmom, gestami alebo viditeľnými znakmi, priamo alebo nepriamo, urážajú sväté meno Proroka.“ Trestom môže byť aj doživotné väzenie, prípadne smrť. **Fides, Dana Jacečková**

Katolícki veriaci na Slovensku si pripomenuli sviatok Sedembolestnej Panny Márie

Na sviatok Sedembolestnej Panny Márie prišli na národnú púť do Šaštínskej baziliky pútnici z celého Slovenska, aby pozdravili svoju patrónku.

Národná púť sa začala už v sobotu v podvečer, prednáškami pre mládež, ktoré vystriedali lamačské chvály a polnočná svätá omša s tichou adoráciou. Pondelok patrilo starým a chorým.

Na sviatok Sedembolestnej Panny Márie vyvrcholila národná púť slávnostnou svätou omšou. Celebroval ju predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra, ktorý okrem iného povedal: „Sedembolestná, tento titul vyzdvihuje celý jej život. Číslo sedem je biblické a znamená plnosť. Celý život Panny Márie bol obetou. Naši predkovia si zvolili Sedembolestnú Panu Máriu za patrónku Slovenska, lebo keď sledujeme dejiny Slovenska sú preplnené mnohými bolesťami.“

Po svätej omši sa slovenskí biskupi stretli aj s prezidentom Ivanom Gašparovičom. Hlava štátu poďakovala hlavne predsedovi Konferencie biskupov Slovenska Františkovi Tondrovi za prednesenú homíliu. Podľa Ivana Gašparoviča svet

potrebuje cirkev a teda aj Slovensko potrebuje cirkev a to predovšetkým z dôvodov morálnych. Pripomenul bezbrehý liberalizmus, ktorý vládne svetom, ale neprináša pohodu pre ľudí. Biskupom ďalej poďakoval za veľmi dobrý vzťah medzi cirkvou a štátom, ktorý je na požadovanej úrovni. Je však veľa vecí, v ktorých si musíme rozumieť pre blaho a dobro ľudí. Prezident Ivan Gašparovič verí, že sa to bude dariť aj v budúcnosti. Teší sa na ďalšiu spoluprácu s biskupmi a na vzájomné stretnutia, kde budú rozoberať ďalšiu spoluprácu a to na prospech celého slovenského národa. **Rádio Lumen**

Biskup Rusnák v novej gréckokatolíckej farnosti Bratislava-Petržalka

V nedeľu 13. septembra o 16.30 hod. slávil bratislavský eparcha, vladyka Peter Rusnák, archijerejskú sv. liturgiu v Kostole Svätej Rodiny v Bratislave-Petržalke. V júni t.r. bola zriadená nová farnosť Bratislavskej eparchie - Bratislava-Petržalka, zasvätená blahoslavenému biskupovi mučeníkovi Vasil'ovi Hopkovi.

Práve na týchto miestach 14. septembra 2003, Sluha Boží Svätý Otec Ján Pavol II. blahorečil gréckokatolíckeho biskupa Vasil'a Hopka a rehoľnú sestru

Zdenku Schelingovú. Od septembra t.r. sa v Kostole Svätej Rodiny – vďaka ústretovosti miestneho rímskokatolíckeho farára o. Jozefa Dúca – začali pravidelne slúžiť sv. liturgie. Ako oznámil nový farár gréckokatolíckej farnosti, o. Ľubomír Matejovič, sväté liturgie sa budú slúžiť v tomto chráme každú nedeľu poobede o 16:30 hod. Podľa posledného sčítania ľudu sa ku Gréckokatolíckej cirkvi v Petržalke prihlásilo vyše 500 veriacich. **Stanislav Gábor**

Rožňavský biskup sa stretol s kňazmi svojej diecézy

Dňa 12. septembra 2009 sa uskutočnilo stretnutie kňazov Rožňavskej diecézy so svojim biskupom Mons. Vladimírom Filom v katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave. Rožňavská diecéza si tak pripomenula 6. výročie apoštolskej návštevy Svätého Otca Jána Pavla II., liturgickú spomienku mena Panny Márie a prebiehajúci Rok kňazov vyhlásený pápežom Benediktom XVI.

V príhovore otec biskup vyzval kňazov k zamysleniu sa nad kvalitou stavby svojho duchovného života. Zdôraznil prioritu Božieho slova v živote kňaza. Pripomína to aj konštitúcia II. vatikánskeho koncilu – Dei verbum a Magistérium Cirkvi. Božie slovo je nad všetkým a preto je povinnosťou kňaza žiť s ním, kontemplovať ho a ohlasovať. V homílii ďalej rozvinul mariánsku dimenziu na príklade života Jána Pavla II., ktorého celoživotným mottom bolo TOTUS TUUS MARIA. Úcta k Panne Márii by nemala chýbať v živote kňaza, lebo Mária ho vedie k Ježišovi, ktorý je centrom jeho duchovného života, aby mohol byť účinným nástrojom šírenia Božieho kráľovstva. **TK KBS**

Diakonská vysviacka v Podolínci

V deň mena Panny Márie 12.9.2009 sa v kláštornom Kostole sv. Stanislava v Podolínci uskutočnila diakonská vysviacka redemptoristu Miloša Pizovku, rodáka z farnosti Vyšné Ružbachy. Obrad vkladania rúk a konsekračnej modlitby vykonal hlavný svätiteľ trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák CSsR.

Kláštorný barokový kostol je zasvätený poľskému biskupovi a mučeníkovi sv. Stanislavovi. Podolínsky kláštor je známy tým, že komunistický režim internoval v tomto kláštore v noci z 13. na 14. 4. 1950 rehoľníkov z iných kláštorov Slovenska a tak sa stal kláštor v Podolínci koncentračným táborm rehoľníkov. **Jozef Barila**

Pút' v Prešove

13. septembra 2009 na Prešovskej kalvárii vyvrcholila svätou omšou odpustová slávnosť pri príležitosti sviatku Povýšenia svätého kríža. Veriaci začali na prešovskú kalváriu prichádzať už v piatok, kedy odpustová slávnosť o 19. hodine začala mládežníckou svätou omšou, ktorú celebraval vdp. Juraj Sabadoš zo sečovskej farnosti. Veriaci následne zotrúvali až do polnoci v modlitbách pri moderovanej adorácii. Program pokračoval v sobotu sviečkovým sprievodom od konkatedrály sv. Mikuláša až na kalváriu, modlitbou krížovej cesty a večernou bohoslužbou. Odpustová slávnosť vyvrcholila nedeľnou svätou omšou, ktorú celebraval košický arcibiskup Alojz Tkáč. Už tradične program sa niesol v pripomínaní si udalostí utrpenia a ukrižovania Pána Ježiša, vysluhovania sviatosti zmierenia i stíšenia sa pri vyloženej Sviatosti Oltárnej. Arcibiskup Alojz Tkáč sa v homílii zameril na fakt, že nie je človeka ani národa, ktorý by nemal svoj kríž, či už bez vlastného zavinenia, alebo aj z vlastnej nerozvážnosti. Zároveň upozornil na potrebu brániť život tých, ktorí sa sami brániť nemôžu, pretože bremeno kríža za smrť nenarodeného dieťaťa, je pre človeka samo o sebe najväčším krížom.

Jaroslav Fabián

Pút' v Humennom

Na kalvárii v Humennom, ktorá je úzko spätá s pôsobením františkánov na východnom Slovensku, sa 13. septembra 2009, konala odpustová slávnosť pri príležitosti blížiaceho sa sviatku Sedembolestnej Panny Márie. Slávnosť, ktorú celebraval košický pomocný biskup Bernard Bober, sa konala v jednoduchovom kostole, zasvätenom patrónke Slovenska na kalvárii na svahoch v severnej časti mesta Humenné. V homílii biskup Bober spojil pomyselné sviatok povýšenia sv. Kríža a sviatok Sedembolestnej Panny Márie poukázaním na utrpenie Božej Matky pod krížom a utrpenie jej syna na kríži v zápase za vykúpenie ľudstva.

Jaroslav Fabián

Pút' k Sedembolestnej na Mechovičke

Mechovička je pútnickým miestom Nitrianskej diecézy, v blízkosti obce Rajčany v topolčianskom dekanáte. 15. septembra 2009 na tomto milostivom mariánskom mieste vyvrcholila tohtoročná posledná pút' k Sedembolestnej Panne Márii. Predmetom mariánskej úcty na tomto mieste, plnom milostí, je plastika Sedembolestnej Panny

Márie. Táto socha má pohnutú históriu, bola poškodená, neskôr ukradnutá. Vďaka obetavým veriacim sa ju podarilo dať do pôvodného stavu. Veriaci, ktorí putovali v hojnom počte z celého topolčianskeho dekanátu na toto miesto, boli povzbudení láskou k Panne Márii.

Slávnostnú svätú omšu celebraval vdp. Jozef Švercel, ktorý v homílii zdôraznil: „Mária je Matkou zranených. Dovoľme teda, aby sa stala aj našou Matkou, vrhajúc nové svetlo na udalosti nášho života.“ Spojení s pútnikmi v Šaštíne vyprosovali ochranu Panny Márie Sedembolestnej, ku ktorej sa slovenský národ utieka od dávnych čias.

-ra-

Farské hody vo farnosti Martin-Sever

Počas víkendu 12. a 13. septembra 2009 slávila farnosť Martin-Sever patrocínium farského kostola. Oslava sa začala v sobotu pobožnosťou k Sedembolestnej Panne Márii. Svätú omšu o 17:30 celebraval Ľubomír Majtán, kaplán farnosti Martin-mesto, ktorý na jej konci udelil novokňazské požehnanie. Po svätej omši slávnosť pokračovala GospelFestom. Svoje hudobné a spevácke schopnosti ukázal zbor Bartolomejčatá z Prievidze, spevokol z farnosti Martin-mesto, spevokol Mária z Trstenej, skupina Audience* z Trnavej Hory a na záver vystúpila speváčka Simona Martausová, víťazka súťaže Gospeltalent 2009. O 22:00 program uzatvoril farár Michal Masný modlitbou k Sedembolestnej Panne Márii.

V nedeľu 13. septembra po svätej omši 7:30 sa konala pobožnosť k Sedembolestnej Panne Márii. Slávnosť vyvrcholila o 10:00 svätou omšou, ktorú celebraval Mons. Jozef Petráš, dekan-farár z Vrútok. Pri svätej omši spieval spevokol DaR a zúčastnil sa jej aj primátor mesta Martin Andrej Hrnčiar.

-mm-

Nové kríže v Hornej Štubni

Na Sviatok Povýšenia sv. Kríža sa v Hornej Štubni uskutočnilo požehnanie dvoch nových krížov, ktoré boli obnovené. Drevený kríž sa nachádza na hornom konci a kamenný kríž na dolnom konci obce, na mieste, kde sa v minulosti nachádzal cintorín. Veriaci sa pri krížoch pomodlili litánie k Predrahej Kristovej Krvi, pri ktorých prosili za zosnulých a tiež za všetkých, ktorým budú obnovené kríže pripomínať vykupiteľskú lásku Ježiša Krista. Obidva kríže požehnal správca farnosti dp. Pavol Pečko. Súčasťou požehnania krížov bola večerná sv. omša vo farskom kostole sv. Joachima a Anny.

-pp-

Nová kalvária v Kropáčoch

Sviatok Povýšenia svätého kríža dosvedčuje nevyčerpaiteľnú Božiu lásku k nám. Je dňom, v ktorom oslavujeme skutočnosť, ktorá vzbudzuje bázeň a úctu - že Boh nešetril ničím, aby nás zachránil, dokonca nechránil ani svojho Syna, aby nás tak spasil. Za tento dar spásy sú vďační aj veriaci farnosti Kropáče, ktorí si vybudovali novú kalváriu, hrdo sa vypínajúcu nad mestom. Štrnásť zastavení krížovej cesty pozostáva z päťmetrových železobetónových krížov, ktoré si veriaci vyrobili svojpomocne sami na farskom dvore od mája 2008 do júla 2009. Potom ich za pomoci žeriavu a inej ťažkej techniky inštalovali na mieste, kde sa už vyše desať rokov konajú pobožnosti krížovej cesty.

Celé ich úsilie bolo korunované slávnostnou posviacou novej kropáčskej kalvárie v predvečer sviatku Povýšenia svätého kríža 13. septembra 2009, a keďže prežívame Rok kňazov, prvá krížová cesta bola obetovaná za kňazov. Na samotný sviatok bola posviacka nového kríža pri vstupe do mesta Kropáče. Tento kríž nahradil starý, drevený, poznačený zubom času. Kropáčania tak vyjadrili svoju hlbokú vieru v Boha. **Štefan Kosturko**

Kňazská vysviacka v Prešove

V nedeľu 13. septembra v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove vysvätil vladyka Ján Babjak SJ za kňaza diakona Mgr. Mikuláša Chanátha. Diakoniskú vysviacku prijal na Sviatok Narodenia Presvätej Bohorodičky 8. septembra vo farskom Chráme sv. apoštolov Petra a Pavla v Bardejove.

Vladyka v homílii povedal, že v slovách z proklamovaného evanjelia „«Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život» je kľúč k našej spáse. Vďaka Božej láske máme večný život. Toto má ohlasovať kňaz.“ Novokňazovi povedal, že má hovoriť o tomto kľúči k šťastnému životu deťom, mladým ľuďom, rodinám, ľuďom v pokročilom veku, i všetkým, ktorí budú odchádzať z tohto sveta. „Všetko sa deje na základe Božej lásky a jeho milosrdenstva. Ježiš Kristus dokonal toto dielo lásky na kríži a potvrdil ho svojím zmŕtvychvstaním. Každý deň budeš sláviť svätú božskú liturgiu, pri ktorej sa naplňujú slová dnešného evanjelia.“

Po kňazskej vysviacke nielen vladyka, ale aj všetci kňazi, medzi nimi aj otec a brat novokňaza, zablahoželali novému robotníkovi vo vinici Pánovej a privítali ho v kňazskom spoločenstve. Otec Mikuláš je pätnástym novokňazom, dvanástym archieparchiálnym, Prešovskej archieparchie v tomto roku. Dvaja novokňazi boli prešovským arcibisku-

pom a metropolitom vysvätení 20. júna v Humennom pre rehoľu saleziánov a jeden 2. augusta na Bukovej Hôrke pre Rád sv. Bazila Veľkého na Slovensku. **Eubomír Petrik**

Posvätenie kríža zo sympózia ORA ET ARS - Skalka 2009

V sobotu 12. 9. 2009 sa na nádvorí benediktínskeho kláštora starobylého pútnického miesta Skalka pri Trenčíne uskutočnila každoročná svätá omša pri príležitosti sviatku Povýšenia Svätého kríža. Súčasťou omše bolo i posvätenie takmer dvojmetrového originálneho detvianského vyrezávaného a maľovaného kríža. Dielo vytvoril počas 2. ročníka výtvarno-literárneho sympózia ORA ET ARS - Skalka 2009 rezbár Milan Malček z Detvy a stane sa súčasťou trvalej výzdoby interiéru kaplnky v pustovni. Predĺžený typus kríža je vyzdobený tradičnou podpolianskou ikonografiou obohatenou vloženým kameňom zo Skalky. Na boku vertikálneho ramena je vyrezaný text podľa kovania umelcov za dary talentov, ktorými ich Pán obdaroval. Na záver vdp. Stanislav Strapko, duchovný správca farnosti Skalka nad Váhom a správca Malej a Veľkej Skalky, pozdravil účastníkov svätej omše. Zvlášť vzácných hostí: predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporovateľa sympózia Pavla Sedláčka s manželkou a autora kríža Milana Malčeka a jeho detvianskych spolurodákov. Pútnici z Detvy prišli v ľudových odevoch a spolu s tradičnými hudobnými nástrojmi vizuálne i hudobne obohatili slávnosť. Svätú omšu celebroidal a kríž posvätil Pavol Benko, kaplán z Orechového pri Trenčíne. **Jozef Vydrnák/foto autor**

Kremnica spomínala na svojich františkánov

Prah dverí kláštora, ktorý v múroch zachoval históriu a duchovnú atmosféru, po polstoročí prekročili obyvatelia mesta a okolia v sobotu 12. septembra 2009. Kremnica si tak pripomenula 360. výročie príchodu františkánov do zlatého mesta, i smutné 60. výročie ich vyvlečenia v čase prenasledovania rehoľníkov totalitným režimom. Farnosť pripravila program dňa otvorených dverí v historickom františkánskom komplexe na hlavnom námestí. Súčasťou bola svätá omša za účasti zástupcov rádu františkánov, generálneho vikára Banskobystrickej diecézy Mariána Bublince a primátorky mesta Zuzany Balážovej. Farský deň ukončili večernou recepciou.

Pozvanie prijali aj mladí ľudia z celoslovenskej františkánskej mládeže GiFra, ktorí v lete 2009 manuálnou prácou pomohli mládežníckemu farskému spoločenstvu s očisťovaním kláštora. Pax et bonum! – Pokoj a dobro, takto sprevádzajúci privítali verejnosť v priestoroch, kde sa františkánsky pozdrav ozýval počas troch storočí. Kremnica sa s rozvinutým náboženským a kultúrnym životom v kláštore františkánov musela rozlúčiť v roku 1949, keď zásahom totalitného režimu boli rehoľníci vyvlečení a kláštor poštátnený. Fotodokumentáciu, ktorá sa zachovala, Kremničania študovali na tých istých chodbách, kde sa s rehoľníkmi predtým stretávali pri osobných rozhovoroch, modlitbe či pri divadelných hrách. K vyvlečeniu došlo v skorých ranných hodinách, keď v blízkom františkánskom kostole prebiehala pobožnosť. Podľa pamätníčky Anny Kleinovej, členky františkánskeho svetského rádu, v to ráno ani veriaci ani rehoľníci nevedeli, čo bude konečným cieľom vpádu ozbrojencov. Stáli na chodníku pred kláštorom a pozorovali. Jedným zo svedkov dramatickej udalosti kremnickej takzvanéj „Akcie K“ je aj Rudolf Baláž, dnešný diecézny biskup.

V liste, ktorý biskup Baláž venoval františkánom, s vďakou spomína na pátra Jozefa Baptistu Chládeckého, pátra a šéfredaktora Libora Mattošku, katechéta brata Ignáca Habšudu. Pre zhromaždenie list prečítal generálny vikár diecézy Mons. Marián Bublinc. Kremnickí františkáni sa zaradili medzi stovky prenasledovaných rehoľníkov, rehoľníčky a diecéznych kňazov, ktorí za cenu psychického či fyzického nátlaku, vydávali svedectvo kresťanskému duchu Slovenského národa počas komunizmu. Na známych i neznámych svedkov viery si návštevníci kláštorných podzemných priestorov mohli spomenúť počas pietneho aktu pri symbolickom kríži v kryptách. „Odpustenie je najväčšia vec v živote“, je veta blahoslavenej rehoľníčky Zdenky Schellingovej, keď vedela, že sa už nevylieči z následkov zranení, ktoré jej spôsobili počas vypočúvania. Dobrovoľnícka práca na obnove františkánskeho komplexu má byť spájajúcim

ohnivkom v pretrhutej histórii pôsobenia rehoľníkov. Súčasťou dňa boli prednášky venované františkánskej histórii v Kremnici. O príchode prvých rehoľníkov v roku 1649 rozprával kňaz a rodák Michal Baláž.

Na dejinný kontext prenasledovania cirkvi v totalite sa zamerl František Neupauer z Ústavu pamäti národa. Doktorand Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity Michal Albert predniesol prehľad publikačnej tvorby františkánov. V kláštore totiž okrem iného vychádzali celoslovenské časopisy ako Priateľ dietok a Serafínsky svet. Na historickú knižnicu františkánov v Kremnici upriamila pozornosť Zuzana Balážová, primátorka mesta. Svätú omšu celebroidal zástupca provincialátu menších bratov františkánov páter Jakub Martaus, ofm. Farár Marian Krajč na slávnosti privítal aj dekana Miroslava Hlaváčika, pátra Graciána Vanču, ofm spolu s mládežou GiFra a ďalších kňazov.

Zuzana Juhaniaková

Saleziánska rodina slávnostne otvorila mediálnu školu

Projekt mediálnej školy MeŠ slávnostne odštartovali 16. septembra v Bratislave. Škola má medzinárodný rozmer, bude prebiehať formou víkendov kurzov pre mladých zo saleziánskych stredísk na Slovensku i v Čechách. „Je to znak, že naša rodina žije, keď v nej vznikajú takéto diela,“ tešil sa provinciál saleziánov don Karol Manik. Provinciálna predstavená saleziánok sr. Iveta Sojková organizátorom projektu zaželala: „Prajem vám, aby vaši žiaci boli otvorení a vnímaví. Aby boli nadšencami, ktorí budú cez médiá privádzať ľudí bližšie ku Kristovi.“

„Okrem médií sa kurzy budú zaoberať aj rozvojovými témami ako eliminácia extrémnej chudoby a hladu, globálne partnerstvo pre rozvoj, otázky detí a žien v treťom svete. Majú byť pre našich účastníkov nielen inšpiráciou k tvorbe ale aj obohatením pre ich osobnostný rozvoj,“ vysvetlila zameranie školy koordinátorka projektu Viktória Kolčáková. Na otvorení MeŠ sa zúčastnil aj provinciálny koordinátor saleziánov spolupracovníkov Anton Horváth. Vyzval zakladateľov školy k odvahe: „Keď prídu ťažkosti, snívajte. Sny vás prevedú cez problémy. Naša generácia s týmto receptom prekonala mnohé ťažké chvíle.“

Projekt MeŠ začal vznikať pred dvoma rokmi. Spolupracujú na ňom českí saleziáni a saleziánky z Bosco Media Centra v Brne, za slovenskú stranu stojí za projektom saleziánsky co-mediálny tím zložený zo saleziánov, saleziánok, saleziánov spolupracovníkov a mladých dobrovoľníkov. Zastrešenie projektu prevzalo združenie Laura. Projekt sa realizuje s podporou agentúry SAMRS. Prvé kurzy sa začnú v okóbri. **Andrea Miklovičová FMA**